

A diszlexia jelei az óvodában

Az óvodában is lehetnek jelei a diszlexiának. Ez sok apró jel lehet, ami nem feltétlenül jelenti azt, hogy ha közülük egy igaz a gyermekre, akkor ő már diszlexiagyanus.

A következő jelek már az óvodáskorban jelentkezhetnek:

- Mindenképpen intő jel lehet, ha a tájékozódás területén mutatkoznak problémák. A gyermek nehezen tájékozódik térben, nincs tisztában a lent-fent, előtte-mögötte, bal-jobb oldal fogalmával vagy keveri azokat.
- A balkezesség, a közhiedelemmel ellentétben, nem utal diszlexiára, de ha keresztpreferencia van: a gyermek jobbkezes és ballábás, szemes (vagy éppen fordítva), például jobb kézzel rajzol, de a távcsövet a bal szeméhez emeli, bal lábbal rúgja a labdát, tehát nem azonos oldalú a preferenciája, az igen.
- A diszlexia gyanúja beszédproblémával is mutatkozhat. Intő jel lehet, ha a gyermek későn és rosszul artikulálva kezd el beszélni, ha nehezen adja vissza a hallottakat, ezért például nem szeret mesét hallgatni, vagy ha szegényes a szókincse.
- Gyanakodhatunk, ha a finommotoros képességek tekintetében észlelünk problémát, például ha gyermekünk nehezen kapja el a babzsákot, esetleg rosszul fogja a ceruzát, olyan halványan rajzol, hogy alig látszik a rajza a felületen, vagy – éppen ellenkezőleg – a ceruzát túlságosan rányomja a papírra. A gyermek rajzain bizonytalanok a figurák, egymáshoz való helyzetük, aránytalanok.
- A gyermek nem tudja a ruháját begombolni, nem tud vonal mentén ollóval vágni, gyöngyöt fűzni. Tehát az életkori sajátosságainak nem megfelelő a kéz koordinációja. Jel lehet, ha nagycsoportban is problémák mutatkoznak a nagymozgásában, például nem tud hátrafelé járni, és nagycsoportban sem képes a lépcsőn váltott lábbal menni.
- A diszlexiás gyermekekre jellemző, hogy nem képesek egy dologra koncentrálni, szétszórtak, minden apró részletben elmerülnek, emiatt könnyen kizökkenek a fő tevékenységükből.
- Az is lehet jel, hogy összekeverik az időbeli sorrendet, ha például elmesélik a napjukat, de a történéseket rossz sorrendben mondják. Nincsenek tisztában a napszakok, napok, hónapok, évszakok fogalmával, és helytelenül használják a ma, tegnap, holnap, előtte, utána fogalmakat.
- Nehezen tanulják meg a mondókákat, verseket, illetve pontatlanul idézik fel ezeket.
- Nem megfelelő a ritmusérzékük.
- Adódhatnak szervi problémák is, például látásban, a hallási észlelésben. Lehet jel a forma, nagyság és szín bizonytalan felismerése vagy megkülönböztetése. A gyermek nehezen látja a különbséget, a hasonlóságot az ábrák és a formák között.
- Akadnak zavarok a hangok megkülönböztetésében is: baba-papa, ég-ék, a gyermek nem érzékeli, nem hallja meg ezek különbözőségét.
- Magatartási problémák is lehetnek, hiszen a gyermek ezzel szeretné felhívni magára a figyelmet, például agresszióval, bohóckodással, csúfolódással vagy éppen ennek ellentétével: ez esetben a gyermekek zárkóztak, magukba fordulnak, nem szívesen barátkoznak társaikkal.